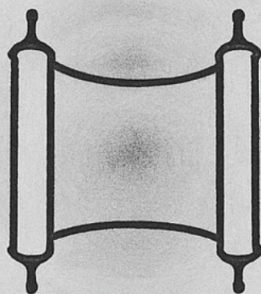

בס"ד

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

לְהַבִּין עֲנִין דְּלִי"ת רַבְתָּא דְּאַחַד

לע"נ

ר' לוי יצחק בן ברוך שניאור

Dedicated By:

ר' נחום אהרון & חיה ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

Introduction

This profound discourse by the Mitteler Rebbe, Rabbi DovBer Schneuri (1773–1827), second Rebbe of Chabad, explores the mystical significance of the *Daled Rabbah* in the word *Echad* (אחד), which we recite daily in the Shema. Delivered within the thematic cycle of Elul and Tishrei, it unpacks deeply Kabbalistic and Chassidic ideas about Malchus, Teshuvah, and the Divine Crown (*Kesser*), especially through the lens of the souls of Israel, their supernal root, and their cosmic function. The discourse bridges the highest abstractions of Divine Will and Pleasure with the actual experiential life of a Jew—especially during times of Teshuvah, Torah, and future Redemption.

To understand the matter of the large Dalet of "Echad,"

which is the level of Leah, that is made from the level of Malchus of Tevunah, which is the aspect of the Backside of Imma (Mother), etc.—behold, from my flesh I shall see [God]...

For it is known that there are two types of thought: One is inner thought, which is close in quality to the subtlety of the intellect, only that it is the externality and backside of comprehension and intellect. And this is called the backside of Imma, and also called Malchus of Tevunah (for Yesod of SaG and Tevunah are called the "lower Abba and Imma" as is known).

And just as we see in every intellect and analytical reasoning, that it cannot exist as actual intellect and comprehension of something unless it is grasped in thought—to think and deeply analyze that intellect—and this is called analytical thought, which is extremely subtle, yet in relation to the essence of the intellect, it is still external.

And it is called "intellectual thought" and not just simple thought. And this means that it does not yet have letters of thought, only simple thought in the mode of analysis alone—not like one who observes something in his imagination without letters—this is imaginative thought and not analytical thought at all.

And the division of letters of thought is what is called Leah, which is made from the intellectual analytical thought above. And this is the aspect of the Partzuf of Leah, which is made from the externality and backside of Imma.

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד שהוא בחינת לאה שנעשה מבחינת מלכות דתבונה שהוא בחינת 'אחוריים דאימא כו', הנה מבשרי אצטד כו

להיות ידוע שיש ב' מיני מחשבות, א' מחשבה פנימית שהיא קרובה בערך דקות השכל רק שהיא בחינת חיצוניות ואחוריים של השגה והשכל והוא הנקרא בחינת אחוריים דאימא וגם נקראת מלכות דתבונה

דיש"ס ותבונה נקראים או"א מתאזא כידוע, וכמו) שאנחנו רואים בכל שכל וסבא עיונית שאי אפשר להיותו במציאות שכל והשגה דבר מה בלי שתהיה נתפסת במחשבה לחשב ולעין בעין באותו (השכל)

ונקראת מחשבת שכל ולא מחשבה סתם, והענין שאין בה אותיות מחשבה עדין רק מחשבה פשוטה בבחינת עיון לבד, ולא כמו הסוקר במחשבה דבר מה בלא התחלקות אותיות

שהוא מחשבה דמיונית ולא מחשבה עיונית כלל, והתחלקות אותיות המחשבה הוא הנקרא לאה שנעשה מבחינת מחשבת שכל עיונית הנ"ל והוא בחינת פרצוף לאה שנעשה מחיצוניות ואחוריים דאימא

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

(As it is written regarding the division of letters of thought, that they come from the five Gevurot—M"N"Tz"P"Ch—of Imma, etc. This is above the level of thought without letters, which is called imaginative thought, like in an infant or animal, etc.)

And this is the meaning of “The voice of the turtledove is heard...” (Shir HaShirim 2:12). Thus, there are three levels of thought within thought: one is intellectual thought (above), one is thought with letters, which is called speech within thought, and one is imaginative thought, like someone imagining a certain act.

Like imagining something in thought, the level of action within thought. And the heels do not enter into the head of Rachel; this is the end of the letters of thought within speech.

And this is the meaning of the large Dalet—its greatness relates to the greatness of speech, as it exists in its root, in the letters of thought. It is called speech within thought, flowing from the above-mentioned intellectual thought.

And therefore the Dalet is large—because a single or two letters in thought include many multiple utterances. As is known: what one thinks in thought in a brief moment would take hours to express in speech. So one thought includes many things.

Even though it is a lower level within thought compared to the higher intellectual thought without letters, nevertheless it is a greatness of speech in general, relative to the detail. From a general unit comes many particulars.

Like "they call to one another" (Yeshayahu 6:3)—that they call within thought. And this is called speech within thought, which is called great speech, because of its greatness.

And this is the idea with all large letters in the Tanach, like the large Dalet, or the large Alef of "Adam" (in Divrei HaYamim), etc. As is known, large letters correspond to Binah, medium-sized to Zeir Anpin, and small letters to Malchus.

וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּהִתְחַלְקוֹת אוֹתִיּוֹת הַמִּתְשַׁבֵּה (שֶׁהֵן מִבְּחִינַת ה' גְּבוּרוֹת מ"נ"צ"פ"ךְ דְּאִימָא כו' שֶׁזֶּהוּ לְמַעַל מִן הַמִּתְשַׁבֵּה שֶׁבְּלִי הִתְחַלְקוֹת אוֹתִיּוֹת ('שֶׁנִּקְרָאת מִתְשַׁבֵּה דְּמִיּוֹנִית כְּמוֹ בְּתִינוּק וּבְהֵמָה כו

וְזֶהוּ "וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע" כו'. וְנִמְצָא יֵשׁ ג' מִדְּרָגוֹת מִתְשַׁבֵּה שֶׁבְּמִתְשַׁבֵּה: הִיא מִתְשַׁבֵּה שֶׁכָּל הַנ"ל, וּמִתְשַׁבֵּה בְּאוֹתִיּוֹת וְנִקְרָאת דִּיבּוּר שֶׁבְּמִתְשַׁבֵּה, וּמִתְשַׁבֵּה דְּמִיּוֹנִית

כְּמוֹ הַמְצִיר דְּכָר מֵה בְּמִתְשַׁבֵּה – בְּחִינַת מַעֲשֵׂה שֶׁבְּמִתְשַׁבֵּה. וְעֵקֶבִי לֹא נִכְנָסִי תוֹךְ רֹאשׁ רַחֵל, הוּא סוֹף אוֹתִיּוֹת הַמִּתְשַׁבֵּה שֶׁבְּדִיבּוּר

וְהֵינּוּ דְּלִי"ת רַבְתָּא – גְּדוּלַת הַדִּיבּוּר כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּשֵׁרֵשׁוֹ בְּאוֹתִיּוֹת הַמִּתְשַׁבֵּה, וְנִקְרָא דִּיבּוּר שֶׁבְּמִתְשַׁבֵּה שְׁנוּבָעִים מִמִּתְשַׁבֵּה שֶׁכָּל הַנ"ל

וְלִכּוֹן הַדָּל"ת גְּדוּלָה לְפִי שֶׁאוֹת אַחַת וּשְׁתֵּי שֶׁבְּמִתְשַׁבֵּה כּוֹלְלוֹת כְּמֵה רִיבּוּי דִּיבּוּרִים, וּכְיָדוּעַ דְּמֵה שֶׁחֹשֵׁב בְּמִתְשַׁבֵּה בְּמַעַט רִגַע יִצְטָרֵךְ לְהוֹצִיא בְּדִיבּוּר כְּמֵה שְׁעוֹת

וְאִם כֵּן מִתְשַׁבֵּה אַחַת כּוֹלֶלֶת כְּמֵה דְּבָרִים הַרְבֵּה. וְגַם שֶׁהוּא קִטְנוֹת שֶׁבְּמִתְשַׁבֵּה לְגַבִּי מִתְשַׁבֵּה שֶׁכָּל הַנ"ל נִשְׁלַמְעָלָה מִבְּחִינַת אוֹתִיּוֹת עֲדוּן – מִכָּל מְקוֹם הוּא בְּחִינַת גְּדוּלָה שֶׁל הַדִּיבּוּר בְּכָלֵל לְגַבִּי הַפָּרֵט שֶׁמְכַלֵּל אֶחָד יוֹצֵאִין כְּמֵה פָּרָטִים

וּכְמוֹ "וְקָרָא זֶה אֶל זֶה" שֶׁקוֹרְאִין בְּמִתְשַׁבֵּה, וְנִקְרָא דִּיבּוּר שֶׁבְּמִתְשַׁבֵּה שֶׁנִּקְרָא דִּיבּוּר גְּדוּל עַל שֵׁם בְּחִינַת הַגְּדוּלָה

וְעַל זֶה מוֹרִין כָּל הָאוֹתִיּוֹת הַגְּדוּלוֹת שֶׁבְּתַנ"ךְ כְּגוֹן דְּלִי"ת רַבְתָּא וְאֶל"ף רַבְתָּא דְּאָדָם דְּדְּבָרֵי־הַיָּמִים, וּכְיָדוּעַ דְּאוֹתִיּוֹת גְּדוּלוֹת בְּכִינָה, וּבִינּוּנִיּוֹת בְּזַעִיר אֲנָפִין, וְקִטְנוֹת בְּמַלְכוּת

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתא דאקד

And this is what they said: "Bereishis is also a **Maamar (utterance)," for it is known that there is a hidden Maamar and a revealed Maamar. The hidden Maamar is in thought—it is the level of speech within thought that becomes thought within speech, and thought that is actual speech is called a revealed Maamar.

And the hidden Maamar is what one thinks in letters within thought (such as "and one called to another" within thought), and it is called a Maamar because it too flows from intellectual thought, just like speech that receives from the letters of thought—which is called thought within speech.

Only that it is called a revealed Maamar, and similarly the letters of thought themselves are also called Maamar, only it is hidden.

(And the large Dalet is when speech within thought becomes the source for actual speech. Therefore, it is called the greatness of speech. And below that is speech within thought itself, which is called a hidden Maamar, still above being a source for speech.)

And this is what they said, "Bereishis is also a Maamar"—meaning Bereishis is the Beis of "Bereishis", the level of Binah, which is called the palace for the point of Chochmah—and this is the point in the palace, as is known.

And it is the root of the Ten Maamaros (utterances), as is written in the Zohar: that Abba (Chochmah) said to Imma (Binah), that she is the craftswoman (Uman), etc.

And this is the meaning of "Bereishis bara Elokim"—Imma, and the explanation of "said to Imma" is like a craftsman who is instructed to do such and such. And the craftsman has a supervisor, who is the primary builder of the building through his wisdom and will precisely.

And so it is above in the level of Elokim of Binah, nevertheless, these are called Umanah (craftswoman), as is written, "Mi bara eileh (Who created these)," and this is what is written: "Pele gever Elokim..."

וזהו שאמרו בראשית נמי מאמר הוא, להיות ידוע
שיש מאמר סתום ומאמר פתוח, מא' סתום הוא
במחשבה – והוא בחינת דיבור שבמחשבה שנעשה
מחשבה שבדיבור, ומחשבה שבדיבור ממש נקראת
מאמר פתוח בגילוי

ומאמר סתום הוא מה שחושב באותיות שבמחשבה
(כמו וקרא זה אל זה במחשבה כו'), ונקרא מאמר
לפי שגם הוא נמשך מן המחשבת שכל הנ"ל, כמו
הדיבור שמקבל מאותיות המחשבה שנקראת
מחשבה שבדיבור

אלא שנקרא מאמר פתוח. וגם על דרך זה ממש
נקראו אותיות המחשבה מאמר – אלא שהוא סתום

ודלי"ת רבתא הוא כשנעשה דיבור שבמחשבה
מקור לדיבור, ועל כן נקראת גדלת הדיבור. ולמטה
הוא מדיבור שבמחשבה עצמו שנקרא מאמר סתום
(למעלה מהיות מקור לדיבור עדין כו)

וזהו שאמרו בראשית נמי מאמר הוא – פירוש
בראשית הוא בית דבראשית, בחינת בינה שנקראת
היכל הנקודת חכמה, וזהו נקודת בהיכלא כו' כידוע

והיא שרש הי' מאמרות כמו שכתוב בזהר דאבא
אמר לאמא דאיהי אומנא כו

וזהו בראשית ברא אלהים – אימא כו', ופירוש אמר
לאמא – ועל דרך זה אומן הבונה מצוה לעשות כך
וכך, ועל האומן יש ממונה שהוא עקר הבונה את
הבנין בחקמתו ורצונו דיקא

וכך יובן למעלה בבחינת אלהים דבינה, מכל מקום
אלה שנקראו אומנא כמו שכתוב מי ברא אלה, והוא
מה שכתוב פלא גבר אלהים כו

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתא דאחד

And this is the level of the hidden Maamar within Binah itself, from which flows the above-mentioned intellectual thought. This is the primary hidden Maamar that truly includes many kinds of letters of thought, which is called speech within thought.

And it is like a craftsman who is instructed in specific detail about what is all included within his one thought. So too, the level of Binah is called Umanah, to instruct through particular Maamarim, through the division of letters of thought, etc.

And “Abba said to Imma” is an even more hidden level of Maamar—this is like someone instructing a craftsman, which is a more general level. And this refers to the level of Ayin of the point of Chochmah, from which “something” (yesh) will be found.

This too flows from the level of Maamar into Binah, which is called yesh, in the aspect of intellectual comprehension, as is known.

And this is the idea of the point in comprehension—Binah, etc.—and from the level of intellectual grasp comes the felt sense, called contemplation, which is intellectual thought.

And this is a hidden Maamar that includes many letters within thought, and the letters within thought are called a hidden Maamar that includes many actual speech-letters—which is the large Dalet mentioned above—until the level of Maamar in thought that is revealed, like actual speech.

And it turns out that the first and most general hidden Maamar is what “Abba said to Imma,” etc.

And this is what they said, “Bereishis—a point in the palace—is also a Maamar” from Chochmah itself, only that it is the most hidden and general Maamar of all, which includes everything.

As it says: “All of them You made with wisdom”, meaning that in one Maamar everything could be created—and that Maamar is Bereishis.

והיגו בחינת מאמר סתום דבינה עצמה, שנמשך מזה
בחינת מחשבת שכל הנ"ל, שזהו עקר המאמר
הסתום ממש שכולל כמה מיני אותיות שבמחשבה

שנקרא דיבור שבמחשבה, והרי זה כמו האומן
שמצוה בדרך פרט מה שכולל אצלו במחשבה אחת
— כך בחינת בינה נקראת אומנא לצוות במאמרים
פרטים בהתחלקות האותיות דמחשבה כו

ואבא אמר לאמא הוא בחינת מאמר סתום יותר,
שזהו כמו שמצוה לאומן שהוא בחינת כללי יותר,
והיגו בחינת אי"ן דנקודה חכמה שפאין תמצא

שנמשך גם כן מבחינת מאמר לבינה שנקראת יש
בבחינת השגת שכל כידוע

וזהו ענין נקודה בהשכל — בינה כו', ומבחינת השגת
שכל בא במורגש הנקרא עיון שהוא מחשבת שכל

שהוא מאמר סתום שכולל כמה אותיות שבמחשבה,
ואותיות שבמחשבה נקראו מאמר סתום שכולל
כמה אותיות דבורים ממש, שהוא דלי"ת רבתא
הנ"ל, עד בחינת מאמר דמחשבה פתוח כדיבור
בגילוי דעל מנת כו

ונמצא מאמר סתום הראשון היותר כללי הוא מה
שאבא אמר לאמא כו

וזהו שאמרו דבראשית — נקודה בהיכלא — הנ"ל
נמי מאמר הוא מחכמה עצמה, אלא שהוא מאמר
סתום וכללי היותר מכלם שכולל הכל

וכמו שכתוב: כלם ברחמי עשית — והיגו שבמאמר
אחד יכול להבראות, והוא מאמר דבראשית

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתא דאחז

Only that it was divided into ten Maamaros, and each Maamar has its own unique thought, like the Maamar “Let there be light”—it has a unique hidden thought in advance, before it comes to speech.

אֵלָּא שְׁנֵחָלֵק לַעֲשֶׂרָה מַאֲמָרוֹת, וְכָל מַאֲמָר יֵשׁ לוֹ מַחֲשָׁבָה מְיֻחָדָת – כְּמוֹ מַאֲמָר יְהִי אוֹר – יֵשׁ לוֹ מַחֲשָׁבָה, מַאֲמָר סְתוּם מְיֻחָד בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִילָה קֹדֶם שֶׁבָּא לְדִבּוּר

And its root is in the hidden Maamar of Chochmah to Binah, etc. And this is sufficient to understand.

וְשָׂרְשׁוֹ בְּמַאֲמָר סְתוּם דְּחֻכְמָה לְבִינָה כו'. וְדו"ל

And in truth, even the level of Chochmah itself, as it extends from its source from Ayin, is also called Maamar. And it does not refer to the Beis of Bereishis, but to the “Reishis” of Chochmah.

וּבִאֲמַת גַּם בְּחִינַת הַחֻכְמָה עֲצֻמָּה כְּמוֹ שְׁנֵחָשְׁכָת מְמַקְוֶה מֵאַיִן – נִקְרָאת גַּם כֵּן מַאֲמָר, וְלֹא עַל בֵּית דְּבִרָאשִׁית קָאִי, אֲלָּא עַל רֵאשִׁית דְּחֻכְמָה

And initially there was the Supernal Will, because “He desires kindness.” And now everything comes through the arousal from below—from Israel, who make an impression (RSM), etc.

וּמִתְחִלָּה הָיָה רְצוֹן הָעֲלִיּוֹן מִצַּד כִּי חִפֵּץ חֶסֶד הוּא, וְעַכְשָׁיו כְּלוֹ בְּהַתְעַרְרוֹת דְּלִתְתָּא בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵן עוֹשִׂין 'רִש"מ כו'

Meaning: RSM is the level of desire and will, which is the source of Chochmah. And this is the meaning of “Blessed is He who said”, meaning: He desired.

פִּירוּשׁ: רִש"מ הוּא בְּחִינַת הָרְצוֹן וְהַחִפֵּץ – הַמְקוֹר לְחֻכְמָה. וְזֶהוּ בְּרוּךְ שֶׁאָמַר – כְּלוֹמַר שֶׁרָצָה

And the will is also called “concealed thought”, and it is the most original hidden Maamar, and this is sufficient to understand.

וְהָרְצוֹן נִקְרָא גַּם כֵּן מַחֲשָׁבָה סְתִימָאָה, וְהוּא מַאֲמָר הַסְתוּם הַיּוֹתֵר רָאשׁוֹן כו'. וְדו"ל

And from here, we may now understand the root of the concept that “Israel do the will of the Omnipresent,” etc.

וּמֵעַתָּה יֵשׁ לְהַבִּין שֶׁרִשׁ עֲנִין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם כו'

And we must first preface one concept explained in Eitz Chayim—that the level of El (א"ל), the tip of the hair of Arich Anpin, is what strikes the back of the neck of Zeir Anpin, etc., and it is divided into 613 pathways, as it is written: “The pathways of Hashem are kindness and truth,” etc.

וְיֵשׁ לְהַקְדִּים תְּחִלָּה עֲנִין אֶחָד הַמְּבּוֹאֵר בְּעֵץ חַיִּים – דְּבְחִינַת א"ל קוֹצֵא דְשַׁעְרֵי דְאַרְיֵה אֲנָפִין הוּא הַמַּכֵּה בְּאַחֲרֵי עַרְף דְּזַעִיר אֲנָפִין כו' וּמִתְפַּלֵּג לְתַרִּי"ג 'אַרְחִין כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "אַרְחֹת הוִי' חֶסֶד וְאֱמֶת" כו'

For it is known regarding the level of Zeir Anpin of Atzilus, which is the level of the middos (emotions)—Chesed, Gevurah, Tiferes—of Atzilus, that it is called by the name "substance" and "existence" of some sort of defined thing, at least of kindness, judgment, and mercy.

לְהִיּוֹת יָדוּעַ בְּבְחִינַת זַעִיר אֲנָפִין דְּאַצִּילוֹת – שֶׁהוּא בְּחִינַת הַמְּדוּת חֲג"ת דְּאַצִּילוֹת – שֶׁנִּקְרָא בְּשֵׁם מְהוּת וּמְצִיאוֹת דְּבָר מַה עַל כָּל פָּנִים: חֶסֶד, וְדִין, וְרַחֲמִים

And it is also called drawing down (hamshachah), at least—and especially the middah of compassion, which is a level of being affected by mercy, etc.

וְנִקְרָא בְּשֵׁם הַמִּשְׁכָּה עַל כָּל פָּנִים – וּבִפְרָט מִדַּת 'הַרְחֲמִים שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתַּפְעֻלוֹת בְּרַחֲמִים כו'

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחז

And it is known that mercy can only apply to something that is relatable to it, but not to something that is not in the same category or kind at all.

וידוע דהרחמים לא יתכן רק בדבר שהוא מערכו – אכל לא בדבר שאינו מערכו וסוגו כלל

But behold, in truth, there is no comparison to Him at all—so how is it conceivable to speak of the level of arousal of mercy, etc.?

והלא באמת אין ערך אליו כלל, ואיך יתכן ענין 'ובחינת התפעלות הרחמים כו

However, the matter is known: that from the Essence of the Infinite One (Ein Sof), He is not defined by any of these middos at all—not “righteousness,” as in “He is justice,” nor “judgment,” as in “He is mercy,” etc.

אכל הענין ידוע – דמצד עצמות אור אינסוף לאו מכל איננו מדות כלל – לא צדק ידע דאיהו דין, 'ולא משפט ידע דאיהו רחמי כו

And therefore, the fact that the Ten Sefiros were emanated required that there be a contraction (tzimtzum) of the Essence of the Emanator, such that He would desire and will the emanation of the Ten Sefiros—as it is said, “When it arose in His simple will to emanate...”

ואם כן – מה שנאצלו עשר ספירות – הנה צריך שיהיה בחינת צמצום עצמות המאציל – שיהיה חפץ ורצון באצילות עשר ספירות – כמו שאמר: 'כשעלה ברצונו הפשוט להאציל כו

Then He emanated the Ten Sefiros. And if not for the fact that it rose in His simple will to emanate, He would not have emanated at all.

אז האציל לעשר ספירות, ואילו לא שיהיה עולה ברצונו הפשוט להאציל – לא הנה מאציל כלל

And it is understood from this that even the level of Kesser of every Sefirah—which is the will of that middah—is dependent on the essence of the Will of the Emanator, which is called the simple will, entirely beyond Atzilus.

ונמצא מובן מזה דגם בחינת הכתר של כל ספירה – שהוא בחינת הרצון של אותה מדה – תלויה בעצמות רצון המאציל שנקרא רצון הפשוט 'שלמעלה מן האצילות לגמרי כו

And this matter may be understood by way of analogy from “my flesh I shall see.” Behold, when a person wants to be aroused with compassion, he is greatly aroused in his heart. But if he does not desire to be moved to compassion, he will not be aroused at all.

ויובן דבר זה עמו"פ (על דרך משל) מבשרי אהנה: דהנה פאשר אדם רוצה להתפעל ברחמים – אז הוא מתפעל בלבבו מאד. אכל אם אינו חפץ בהתפעלות הרחמים – לא יתפעל כלל

And this will and desire for this attribute—the attribute of compassion—is called the Kesser of that middah, which is above the reasoning and intellect within it.

ונה הרצון והחפץ של מדה זו – מדת הרחמים – נקרא בחינת הכתר שבה שלמעלה מן הטעם ושכל שבה

For even if the intellect requires being moved to compassion, still, he will not be aroused if he does not desire this arousal.

כי גם אם השכל יחייב להתפעל ברחמים – מכל מקום לא יתפעל אם אינו חפץ בהתפעלות זו

And so too with the arousal of kindness or the arousal of judgment—everything depends on the will and desire, to the point that he can turn his heart from an arousal of kindness to judgment and from judgment to kindness.

וכן בהתפעלות הקסד או בהתפעלות הדין – הכל תלוי ברצון וחפץ, עד שיוכל להטות לבבו מהתפעלות של קסד לדין ומדין לקסד

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

As we say, "May it be Your will before You that Your compassion conquer Your anger," etc.

כמו שאנו אומרים: "יהי רצון מלפניך שיכבשו רחמיך את כעסך" כו

And this is what is called the level of the crowns of the middos (כתרים של המידות).

וזהו הנקרא בחינת הכתרים של המידות

However, even the levels of the crowns themselves depend on the essence of the primordial will, which is called the simple will, and it is the source that gives rise to this will—whether it be a will for compassion or not a will for compassion, and so too with chesed and gevurah.

אבל גם בחינת הכתרים עצמן תלויות בעצמות רצון ההיולי כו', שנקרא רצון הפשוט, והוא מקור המוליד זה הרצון – אם להיות הרצון ברחמים או 'שלא להיות הרצון ברחמים – וכן בחסד וגבורה כו

This depends on the source of all wills, just as the middos depend on the revealed will for each one, as explained above.

זהו תלוי במקור כל הרצונות – כמו שהמדות תלויות ברצון הגלוי לכל אחד בפ"ל

And if so, the will of each middah and Sefirah depends on the essence of the will of the Emanator.

ואם כן – רצון של כל מדה וספירה תלוי בעצם רצון המאציל

(And this is the meaning of "May the simple will before You change the will of anger and judgment to a will of kindness and compassion," and this is "[that] Your compassion conquer..." from the Master of the will, etc.)

וזהו שאומרים: "יהי רצון הפשוט מלפניך" – לשנות הרצון של כעס ודין להיות רצון של חסד (ורחמים, וזהו "יכבשו רחמיך" מבעל הרצון כו

And precisely according to the manner of the will of the essence of the Emanator, so will be the light of the Kesser of each Sefirah, until it ultimately comes into revelation in the level of Atzilus, etc. And this is sufficient.

ודוקא לפי אופן רצון עצמות המאציל – כך יהיה אור הכתר של כל ספירה – עד שתבוא לידי גילוי בבחינת אצילות כו'. ודו"ל

And this is the meaning of "Remember, Hashem, Your mercy and Your kindnesses, for they are from forever"—that is, "from forever" refers to the Infinite World (Ein Sof) itself.

וזהו "זכר ה' רחמיך וחסדיך כי מעולם המה", פירוש: מעולם – מעולם האין-סוף עצמו

For the ten sefiros of Atzilus are hidden in concealment within the Essence of the Emanator, in the level of His simple will.

לפי שעשר ספירות דאצילות גנוזות בהעלם בעצמות המאציל בבחינת רצונו הפשוט

And originally, He desired kindness from Himself—therefore it arose in His simple will to emanate, etc.

ומתחלה היה חפץ חסד מעצמו, על כן עלה ברצונו הפשוט להאציל כו

However, afterward, it is necessary to "remember" and newly arouse the level of His simple will—that He should desire to emanate.

אבל אחר כך צריך לזכור ולעורר מתדש לבחינת רצונו הפשוט – שיחפץ להאציל

And this is so that the ten sefiros, hidden in the concealment of His simple will, should emerge into revelation.

והוא כדי שיצאו עשר ספירות הגנוזות בהעלם רצונו הפשוט לידי גילוי

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחז

It is necessary to remember and awaken His simple will—that He should desire the revelation of the ten sefiros from the concealment within His essential will.

צריך לזכור ולעורר את רצונו הפשוט – שיחפץ 'בגילוי עשר ספירות מן ההעלם שבפעצמות רצונו כו

And this is the meaning of “Remember, Hashem, Your simple will”—that Your revealed mercy and kindnesses in Atzilus are from “forever”—from the Infinite World—through Your simple will.

וזוהי "זכר ה' לרצונה הפשוט", שרחמים וחסדיו הנגלים באצילות – מעולם המה, מעולם האין-סוף שברצונה הפשוט

And remember them and bring them forth—to desire in Your simple will to bring them to revelation from concealment. And this is sufficient.

ותזכרם ותפקדם לחפץ ברצונה הפשוט ולהביאם לידי גילוי מן ההעלם. ודו"ל

However, the cause of this remembrance—that He should remember His essential desire and will, which was “from forever,” to emanate in revelation from concealment, etc.—comes through the level of the covenant of the thirteen attributes of mercy, etc., as it says: “And Hashem passed before him and proclaimed: Hashem, Hashem...”

אבל הנה סיבת זכירה זו – שיזכור על חפצו ורצונו העצמי אשר מעולם להאציל בגילוי מן ההעלם כו' – הוא על-ידי בחינת פריסת ברית די"ג מידות הרחמים כו', כמו שכתוב: "ויעבר ה' על-פניו ויקרא ה' ה' כו

And now we must first preface what is written in Eitz Chayim—that the level of Tiferes in the higher degree becomes the Kesser for the lower one.

והנה יש להקדים תחלה מה שכתוב בעץ חיים – דבחינת תפארת שבגיליון נעשה כתר לתחתון

That is, it comes only from the lower third of the Tiferes of the higher, and not from its two upper thirds.

דהינו רק מבחינת שליש תפארת התחתון שבגיליון – ולא משני שלישיו העליונים

For behold, it was explained above regarding the meaning of “making” the level of Kesser of each sefirah—that it is the making of the will of a middah from a sefirah, like desiring to be aroused in kindness or mercy, or not to desire, etc.

דהנה מבואר למעלה בפירוש עשיה – בחינת כתר דכל ספירה – שהיא עשיית הרצון של מדה מספירה, כמו לחפץ בהתפעלות החסד או הרחמים או שלא לחפץ כו

And so it is regarding the matter of the making of the Kesser for the lower, which is the matter of creating the will and desire in the mashpia (giver) that he should desire and want the mekabel (recipient), at the very least.

וכך הוא בענין עשיית כתר לתחתון – שהוא ענין עשיית הרצון והחפץ במשפיע – שיחפץ וירצה במקבל על כל פנים

And this desire and will that he wants the mekabel—its light does not come into revelation within the mekabel to be for him a light, vitality, or flow at all.

ונה החפץ והרצון שרוצה במקבל – אין אורו זה בא בגילוי למקבל להיות לו לאור וחיות ופשע כלל

For the recipient has no knowledge of this at all—only that which is drawn to him as flow and vitality, due to the power of this will and desire that the giver desires him, that is what comes into revelation within the recipient.

כי המקבל אינו יודע כלל מזה – רק מה שנמשך לו שפע וחיות מסבת כחו של רצון וחפץ זה שחפץ בו המשפיע – הוא שבא לידי גילוי במקבל

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

It turns out that the light of this desire and will is called makif (surrounding light) over the recipient—it surrounds and crowns him from all sides in a state of concealment, even though from it and its power everything comes into the inner revelation within the recipient.

And this is what is called the Kesser of the lower—that it becomes like a crown and makif surrounding him on all sides, etc. And this is sufficient.

And this level of Kesser for the lower is made only from the Malchus of the higher, as is known.

And it is only from the level of revelation of the light and flow of the higher when it wants to be revealed below, outside of itself, in the level of letters alone—which is the level of Malchus, etc.—then it will desire and want the recipient, to bestow upon him from its revealed light, etc.

As it is said, “More than the calf wants to suckle, the cow wants to nurse”—this implies that there is a level of will and pleasure in the revelation of the light of the influence to nurse, etc.

And this is an analogy to understand how specifically from the Malchus of the higher is made the Kesser for the lower. And this is sufficient.

And even this is only from the lower third of Tiferes in the higher—for Tiferes is the mediator among the middos, in which the will is present in a constricted form of intellect within the middos.

And if so, this desire and will of the mashpia to want the mekabel comes in a constricted manner of the intellect within his middos, which is called Tiferes.

And even when this Tiferes decides, it is only from the level of revealed influence of the Tiferes—since it decides to bring the will into revelation in the form of influence to the recipient, to desire him.

This is not the will as it is in the essence of the middah itself, which is called Tiferes.

ונמצא נקרא בחינת אור חפץ ורצון זה – בחינת מקיף על המקבל – שסובבו וכוותרו מכל צד בבחינת ההעלים, גם שממנו ומכחו הכל בא בבחינת גילוי אור פנימי במקבל

וזהו הנקרא בחינת כתר לתחתון – שנעשה בבחינת כותרת ומקיף עליו מכל צד כו'. ודו"ל

ובחינת כתר זה לתחתון נעשה מבחינת מלכות שבשליון לבד – כידוע

והוא רק מבחינת גילוי אור נשפע העליון – כשרוצה לבוא לידי גילוי למטה לחוץ ממנו בבחינת אותיות לבד – שהוא בחינת המלכות כו', אז ירצה ויחפץ 'במקבל להשפיע לו מגילוי אורו כו'

כמו שנאמר: "יותר ממה שהעגל רוצה לינק – הפרה רוצה להיניק", הרי יש בחינת רצון ותענוג בגילוי אור ההשפעה להיניק כו', שמנה בא סיבת החפץ ורצון דמשפיע במקבל

וזהו דמיון להבין איך שדוקא מבחינת מלכות שבשליון נעשה כתר לתחתון. ודו"ל

וגם זה – רק מבחינת שליש תפארת שבשליון, כי התפארת הוא ההכרעה שבמדות – שישם הרצון בצמצום השכל שבמדות

ואם כן, הרי גם בחינת חפץ ורצון זה שבמשפיע – לחפץ במקבל – הוא בא בבחינת צמצום השכל שבמדות שלו – שנקרא תפארת

וגם כאשר יכריע בחינת תפארת – אין זה רק מבחינת גילוי ההשפעה של התפארת – מאחר שהוא מכריע להיות גילוי הרצון בבחינת ההשפעה לבד למקבל – לחפץ בו

אין זה הרצון כמו שהוא בעצם מדה זו שנקראת תפארת

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

This means that never is the Kesser for the lower made from the two upper thirds of the Tiferes, but only from the lower third of it, which is the level of Netzach–Hod–Yesod of Tiferes—the level of influence downward, outside of itself, to become a Kesser for the lower. And this is sufficient.

And behold, just as by way of analogy the Kesser, which is called a crown upon the head, is made from precious stones and gems—which are from the inanimate category, but because they shine, they become an ornament upon the head—

so too, it is understood above—that in order for the supernal will to be drawn as a Kesser and crown to the recipients, as it is written: “Like a shield, You crown him with favor”, this happens through the raising of mayin nukvin (feminine waters) from the recipients.

This is like an inanimate stone that becomes refined and shines, etc., and from this is made the Kesser for the recipient himself.

And like what was said: “More than the calf wants to suckle, the cow wants to nurse.”

Nevertheless, the cow does not want to nurse unless the calf first desires—then the cow's desire to nurse is aroused, more than the calf's desire to suckle.

And so too regarding a student in relation to his teacher. That is why this analogy was said.

For certainly the yearning of the giver to bestow is greater than the yearning of the receiver to receive.

Nevertheless, the desire of the giver is not aroused except after the raising of mayin nukvin—that is, the yearning desire of the receiver to receive.

And the primary benefit of the raising of mayin nukvin by the receiver is only that it arouses the desire of the giver—that he should want and desire the recipient.

And not that it directly causes the desire to bestow, for the desire to bestow will come automatically from the desire and love the giver has for the receiver.

והיננו שואחת: שלעולם אין בחינת כתר לתחתון
נעשה מבחינת ב' שלישי העליונים שבתפארת –
אלא רק מבחינת השליש התחתון שבו – שהוא
בחינת נצח-הוד-יסוד שבתפארת – שהוא בחינת
ההשפעה למטה לחוץ ממנו להיות בחינת כתר
לתחתון כו'. ודו"ל

והנה כמו על דרך משל הכתר שנקרא עטרה על גבי
הראש – נעשית מאבנים טובות ומרגליות – שהן
בחינת דומם רק שמאירים – על פן הן נעשין
'לתקשט על גבי הראש כו'

כך יובן למעלה – שכדי שיהיה נמשך בחינת הרצון
העליון בבחינת כתר ועטרה למקבלים – כמו
שכתוב: "כצנה רצון תעטרנו" כו' – הוא על ידי
בחינת העלאת מ"ן דמקבלים

שהוא כמו אבן דומם שמזדבב ומאיר כו', ונעשה
'מזה בחינת כתר למקבל עצמו כו'

וכמו על דרך דומה ממה שנאמר: "דיותר ממה
"שהעגל רוצה לינק – הפרה כו'

אבל אף על פי כן, אין הפרה רוצה להיניק רק
כאשר העגל רוצה בתחלה – שאז מתעורר הרצון
'בפרה להיניק יותר מרצון העגל לינק כו'

וכן כך בתלמיד לגבי רבו, שלכך נאמר המשל הזה

דודאי תשוקת רצון המשפיע להשפיע – יותר
מתשוקת רצון המקבל לקבל

אפל פי כן – אין רצון המשפיע נמשך רק אחר
בחינת העלאת מ"ן – דתשוקת רצון המקבל לקבל

ועיקר תועלת העלאת מ"ן דמקבל – אינו רק
שיתעורר רצון המשפיע – שירצה ויחפץ במקבל
בלבד

ולא שמעורר הרצון להשפיע דוקא, שהרצון
להשפיע ממילא יבוא מזה – הרצון והחפץ שחפץ
בו בכלל

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחד

For even the cow's desire to nurse—that desire to bestow—is only because she has compassion for the offspring and desires him.

And above, this is what is called the Kesser of the receiver, that the giver desires him, and this is made through the raising of mayin nukvin by the receiver—

and not merely from the receiver's desire to receive flow, but in order to be attached and connected to the giver's will in a general sense.

(And it turns out there are two types of raising of mayin nukvin, which produce two types of crowns: one, raising m"n in order to receive, like a calf that wants to suckle—this draws down the will to bestow specifically;

and the second: raising m"n to the will itself in general, which also draws the will from the giver to desire the recipient in a more essential way—this is the Kesser within Kesser.

As explained elsewhere regarding “naaseh v'nishma” (we will do and we will hear)—that there were two crowns given through these two levels of raising m"n, as mentioned above. And this is sufficient.)

However, according to this, it is not possible for the will of the mashpia (giver) to be drawn forth—to desire the mekabel (recipient), which is called the Kesser for the lower—except through the raising of the will of the mekabel from below to above, as explained above.

But when the mekabel does not raise mayin nukvin at all, the radiance of the will of the mashpia is not drawn to the mekabel at all, and he will never desire him on his own.

However, sometimes the mashpia will arouse on his own to desire the mekabel, even though the mekabel has not aroused any will toward him at all.

And this is what is called zachirah (remembrance) and pekidah (visitation), like the obligation of a man to attend to his wife, etc., and similar cases. And this is sufficient.

שגם מה שהפירה רוצה להיניק – שהוא הרצון להשפיע – אין זה רק מפני שמרחמת לולד והפיצה בו כו

ולמעלה, הוא הנקרא בחינת כתר למקבל – להפץ בו – והוא נעשה על ידי העלאת מ"ן דמקבל

ולא מרצון המקבל לקבל שפע בלבד, אלא רק להיות דבוק ומקושר ברצון עצמו בכלל לגבי המשפיע

ונמצא יש ב' מיני העלאות מ"ן – שעושין ב' מיני כתר: אחד – העלאת מ"ן לקבל, כעגל שרוצה לינק דוקא – שנמשך רצון להשפיע דוקא

והבית – העלאת מ"ן ברצון עצמו סתם – שממשיך גם כן רצון מן המשפיע להפץ במקבל בבחינת עצמיות – והוא כתר שבכתר

כמו שנאמר במקום אחר בענין "נעשה ונשמע" – שהן ב' כתרים על ידי ב' המדרגות דהעלאת מ"ן הנ"ל. ודו"ל

אבל הנה לפי זה – אי אפשר שיומשך רצון המשפיע להפץ במקבל – הנקרא כתר לתחתון – כי אם על ידי העלאת רצון דמקבל מלמטה למעלה כנ"ל

אבל כאשר אין המקבל מעלה מ"ן כלל – אין הארת הרצון דמשפיע נמשכת למקבל כלל, ולא יחפץ בו בעצמו לעולם

אבל לפעמים יתעורר המשפיע עצמו להפץ במקבל – גם שאין המקבל מתעורר ברצון אליו כלל

והוא הנקרא זכירה ופקידה – כמו חיוב אדם לפקוד את אשתו כו', וכהאי גוונא. ודו"ל

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחז

And the matter is, as explained above regarding the will of each sefirah and middah: that the desire for the arousal of the middah is drawn from the primordial, simple, potential will—the source of all wills.

And so too, the will and desire of the mashpia for the mekabel is drawn from the essential, primordial simple will, which produces in him this will and this desire to desire the mekabel, even though the mekabel does not awaken this will at all.

Because such a desire and will in the mashpia comes from himself, automatically, from the simple will, etc.

However, this itself must be understood: why does it extend from the simple will to become this specific desire and will for the mekabel, etc.?

Behold, this is what is called zachirah (remembrance) and pekidah (visitation)—that He “remembers” and “attends to” the primordial will, so that from it this will and desire should extend.

And as explained above in the matter of “Zechor Hashem rachamecha” (“Remember, Hashem, Your mercies”)—that He remembers to reawaken anew His simple will to desire this specific desire and will, etc.

And the reason for this remembrance and visitation within the simple will is only because this will had already once risen within the simple will previously—

only that it must be remembered and reawakened anew. But if this matter had never before been within the simple will, then remembrance and visitation would not help at all, etc.

And the matter is because of the concept of bris (covenant) between the mashpia and the mekabel—since they already established a covenant and bond with one another.

Therefore, even if they are distant from one another for a long time, and the mekabel has not aroused any will at all—nonetheless, the mashpia remembers the covenant.

Then automatically the mashpia remembers the mekabel to awaken his simple will on his own—to once again desire this desire and will to desire the mekabel, etc. And this is sufficient.

והענין הוא – להיות מבואר למעלה בבחינת הרצון של כל ספירה ומדה – מה שרוצה בהתפעלות המדה – הוא נמשך מעצם הרצון ההיולי הפשוט – מקור כל הרצונות כו

וכן הרצון והחפץ דמשפיע במקבל – נמשך מעצם הרצון הפשוט ההיולי – שמוליד לו רצון זה וחפץ זה לחפץ במקבל – גם שאין המקבל מעוררו ברצון זה כלל

מפני שחפץ ורצון כזה במשפיע – בא מעצמו 'וממילא מרצון הפשוט כו

אבל היא גופה יש להבין: למה נמשך מרצון הפשוט 'להיות רצון וחפץ זה במקבל כו

הנה זהו הנקרא זכירה ופקידה – שפוקד ונזכר על רצון ההיולי – שימשך ממנו רצון וחפץ זה

וכנ"ל בענין "זכר ה' רחמיה" כו – שזנזר לעורר 'מחדש לרצונו הפשוט שיחפץ בחפץ ורצון זה כו

וסיבת הזכירה והפקידה ברצון הפשוט – אינו אלא מטעם שכבר היה רצון זה עולה ברצונו הפשוט כה

רק שצריך לזכור ולעוררו מחדש, אבל אם לא היה מעולם ברצונו הפשוט לדבר זה – מה יועיל זכירה 'ופקידה כו

והענין הוא – דהו מפני בחינת ברית שביין המשפיע למקבל – שכבר כרתו ברית והתקשרות זה לזה

על כן גם אם מתרחקים זמן רב – ואין המקבל מתעורר ברצון כלל – עם כל זאת המשפיע נזכר על בריתת הברית

אזי ממילא נזכר המשפיע על המקבל לעורר רצונו הפשוט מצד עצמו – שיחפץ מחדש בחפץ ורצון זה לחפץ במקבל כו. ודו"ל

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

And the concept of bris (covenant) is explained elsewhere—like one who splits a thing in two equal halves, and through their joining they become one.

So too, the will between mashpia and mekabel is split: the lower half cleaves to the mekabel, and the upper half cleaves to the mashpia—

as was explained above regarding “the cow wants to nurse,” etc.

(And the Malchus of the higher, which becomes the will to bestow to the mekabel, is even higher than being just a Kesser and desire to bestow—for that is only the revelation of delight in influence to another, etc., as explained above.)

And there is an intermediary between them that always connects them—and this is the concept of bris (covenant), that they never separate, because through both of them, they become one.

And therefore the mashpia remembers the mekabel, and the mekabel remembers the mashpia, even without one having aroused the other.

(Because the simple will of the mashpia for the mekabel and the simple will of the mekabel for the mashpia have merged, and there is one unified will for both. Therefore, each one is remembered by the other's half of the will, which is rooted in the other.)

(And as it is written elsewhere regarding the verse: “To pass you into the covenant of Hashem your G-d,” etc. And this is sufficient.)

And this is the root of the matter of the Thirteen Attributes of Mercy (Yud-Gimel Middos HaRachamim), as it is written, “And Hashem passed before him and called: Hashem, Hashem, G-d merciful...” For behold, the root of the Thirteen Attributes of Mercy is the level of the Thirteen Tufts of the Beard (Yud-Gimel Tikunei Dikna) of Arich Anpin, which extend from the level of the concealed mind (Mocha Stimaa) of Arich Anpin, which is called “His face,” as it is written: “The wisdom of a man illuminates his face.”

וענין פרייתת ברית מבואר במקום אחר – כמו הכורית דבר לתצאים שוין – ובאמצעות חבורן נעשין אחד

כך נכרת הרצון שפיו המשפיע והמקבל – חציו האחרון דבוק במקבל, וחציו העליון דבוק במשפיע

'כנ"ל בענין "הפרה רוצה להניק" כו

ובחינת מלכות שבעליון – שנעשית רצון להשפיע למקבל – גבוה גם מהיות בחינת קתר ורצון להשפיע – שאינו עדין רק גילוי התענוג בהשפעה (לזולתו כו' כנ"ל)

ויש ממוצע ביניהם המסבירם תמיד, והוא ענין הפרייתת ברית – שלא יפרדו, כי באמצעות שניהם נעשין אחד

ולכן נזכר המשפיע על המקבל והמקבל על המשפיע – גם שלא על ידי התעוררות האחד על זולתו כו

כי נתחבר רצון הפשוט דמשפיע במקבל עם רצון הפשוט דמקבל במשפיע, ורצון אחד לשניהם – על כן נזכר זה כל אחד ברצון מצד חציו השני שבו – ("שהוא מזליתו כו)

וכמו שכתוב במקום אחר בענין "לעבדך בבית ה'") (אלקיד" כו'. ודו"ל)

וזהו שורש ענין י"ג מדה"ר דקתיב ויעבר ה' על פניו ויקרא ה' ה' אל רחום כו'. דהנה שורש י"ג מדה"ר הוא בחינת י"ג תדין דא"א שנמשכו מבחינת מו"ס דא"א שנקרא פניו וכמו שכתוב חכמת אדם תאיר פניו

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

And it is known that the ten sefirot that are hidden in the essence of the Emanator are ten sefirot that are in the essence of the simple will—just as was stated above regarding “Remember, Hashem, Your mercies,” for Your mercies and kindnesses are in the level of the kindness and mercy in the simple will, which is in the level of the infinite (Ein Sof) itself, as it is written: “The kindnesses of Hashem surely have not ended,” for His greatness is unsearchable, and likewise, His understanding is without number.

But from there, it is drawn to become a will for each of the ten revealed sefirot in the level of Atzilus, as explained earlier. And this is the meaning of “And Hashem passed”—from the essence of the will to shine into the revealed will of the emanated beings. And this is through the transmission of light from Mocha Stimaa, which is called “His face.”

“And He called: Hashem, Hashem”—pause—meaning that the ten sefirot which were hidden in the essence of the will now emerged as a revealed will to desire the ten revealed sefirot of Atzilus, as explained above in the interpretation of “Remember, Hashem, Your mercies and kindnesses,” which is like the desire to be moved with compassion.

And in general, it is the level of the Kesser of Ze’ir Anpin, which includes the ten sefirot of Atzilus. And this is through the drawing down of light from the level of “Kutsa d'Sa’arah” (the tip of the hair) of Arich Anpin, which strikes the nape of Ze’ir Anpin, etc. And it splits into 613 paths in the head of Ze’ir Anpin, etc.—this being the level of Kesser of Ze’ir Anpin that is formed through the mitzvos, which are called “the paths of Hashem,” as is explained elsewhere.

And likewise, there is the illumination of the face of Arich Anpin in Ze’ir Anpin through the gazing of Arich Anpin upon Ze’ir Anpin, as stated in the Idra Rabba. And this is the meaning of “May Hashem illuminate His face toward you,” etc. These are the 370 lights, etc., so that through this, the concealed light of the essence of the simple will within the Essence of the Emanator will come to be revealed—to desire the ten sefirot of Atzilus within Ze’ir Anpin, etc.

וידוע דעשר ספירות הגנוזות בעצמות המאציל הוא
בחינת עשר ספירות שהן בבחינת עצמות הרצון
הפשוט כמו שאמר זכור כו', כי רקמיה וחסדיה
בבחינת חסד ורחמים שברצון הפשוט שהוא
בבחינת אין סוף ממש כמו שכתוב חסדי ה' כי לא
תמנו כו', שלגדלתו אין חקר וכן לתבונתו אין מספר
כו'

אבל משם נמשך להיות רצון לכל ספירה וספירה
הנגלה בבחינת אצילות כו' כנ"ל. וזהו ויעבר ה'
מעצמות הרצון להיות מאיר בגילוי הרצון לנאצלים
והוא על ידי העברת ההארה כמו"ס שנקרא פניו

ונקרא ה' ה' פסיק טעמא שיצאו העשר ספירות
הגנוזות בעצמות הרצון לרצון בגילוי לחפץ בעשר
ספירות דאצילות הגלויות וכן"ל בפירוש זכור ה' כי
רקמיה וחסדיה כו', והוא כמו להיות חפץ
בהתפעלות הרחמים כו'

ובכלל הוא בחינת פתר לז"א שכולל עשר ספירות
דאצילות, וזהו על ידי שנמשך ההארה מאל בחינת
קוצא דשערה דא"א שמכה בעורף דז"א כו'.
ומתפלג לתרי"ג ארחין ברישא דז"א כו', שהוא
בחינת פתר דז"א שנעשו על ידי המצוות שנקראו
ארחות הוי' כמו שכתוב במקום אחר ודל"ק

וכן יש הארת פנים דא"א בז"א באסתכלותא דא"א
בז"א כמו שכתוב באדר"ר, וזהו יאר ה' פניו אליה
כו', והן בחינת שע"ה נהורין כו', כדי שעל ידי זה
יצא הארת העלם עצם הרצון הפשוט שבעצמות
המאציל לידי גילוי לחפץ באצילות העשר ספירות
דז"א כו'

וְהוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת פְּרִימַת בְּרִית שְׁבַעֲצֻמֹּת הָרָצוֹן
הַפְּשׁוּט שֶׁנֶּהוּ בְּחִינַת הַתְּחַלְקוֹת הַכֹּתֵר לְחֻצְאִין כִּנ"ל
שֶׁמֶנֶה יְבוֹא סֶבֶת הַחֲזָרָת פ"ב דְּמִשְׁפָּעֵי וּמִקְבָּל גַּם
שְׁנֵתֶרְקוֹ וְנִפְרְדוּ בְּיוֹתֵר מִטַּעַם הַנ"ל וְדל"ק

וְנָהוּ מֵהָ שְׁכָתוֹב בְּעֵץ חַיִּים דְּסִבְתָּ חֲזָרָת פֻּב"פ דְּזו"נ
הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת הָאֵרֶת כְּמָר עֲלִיּוֹן כְּמוֹ בִּי"ג
מִדָּה"ר דְּכְתִיב וַיַּעֲבֹר ה' כו' אוֹ כְּמוֹ עַל-יְדֵי הָאֵרֶת
אֲנִי בְּזִמְנָן מִתֵּן תּוֹרָה

וְהוּא הִשְׁכִּינּוּ ה' אֵלֶיךָ וְנִשְׁכַּבְהָ דְּכַדְלִי תִּלְגָּא בְּחִינַת
הַחֲזָרָת פָּב"פ דְּזו"נ שֶׁהוּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכַנְסָת
יִשְׂרָאֵל וְדָל"מ. וְהוּא אֲנִי עוֹמֵד בֵּינֵיכֶם וּבֵין ה'
אֱלֹהֵיכֶם לְכֵן אוֹת הִיא בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כּו

שְׁכָל זֶה הוּא מִפְּנֵי בְּחִינַת פְּרִימַת בְּרִית בְּעֲצָמוֹת
הַרְצוֹן הַפָּשוּט בֵּין עֲצָמוֹת הַמַּאֲצִיל עִם כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל
בְּבְחִינַת אֲהֲבָה בְּתַעֲנוּגִים הָעֲצָמִיִּים כִּי יִשְׂרָאֵל עָלוּ
בַּמַּחֲשָׁבָה וּבְרָצוֹן פָּשׁוּט הָעֲצָמִי כו', וְשֶׁזֶה עֵיקַר עֲנִין
פְּרִימַת בְּרִית שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּחַלְקוֹת הַפְּתֵר לְחֻצָּאִין
כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב לַעֲבֹרָה בְּבִרְתָּהּ ו' וְדַל"ק

ואחר כל זה יובן שרש ענין ישראל עושין רש"ם כו'. הנה ידוע שבחינת ו"ק דאצילות נקרא מקום העליון בחינת מקור לו ו"ק דמלכות בביע כמו שפתיב הנה מקום אתי כו' ובלשון רז"ל הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו וכמו שפתיב ברוך 'בבד ה' ממקומו העצמי כו'

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

And the matter is as explained above: that the level of will to be aroused in the midot must be initiated from Above. And this comes from the level of the Owner of the simple and essential will within the Essence of the Emanator. And when a will is drawn down from there to the midot of Atzilus, it is called “the will of the Place”—that He desires and wants the Upper Place, which is called “the Place of the world,” etc., and this is understood.

And Israel are the ones who actualize this desire and will, which is called “the desire of their Maker.” That is, they draw it forth from the Essence of the simple will so that this desire and will should be drawn into the midot. Just as we say, “May it be Your will before You that Your mercy should overpower,” etc.—for Israel arose in thought and in the aforementioned simple will, in the level of the covenant. Therefore, they are mentioned with respect to His simple will to renew the will in the midot from the Essence of the simple will, specifically through the elevation of feminine waters (man) by Israel, as explained above regarding “Remember Your mercies and kindnesses,” etc., and also in the Thirteen Attributes of Mercy and the like, and this is understood.

However, behold, in this there are two levels. The first is from the perspective of the elevation of feminine waters (mayin nukvin) by Israel, due to the aspect of the covenant (bris) that they ascended in thought, as mentioned above. Through this, He is remembered on His own, spontaneously, without any arousal from below in love and awe at all.

However, even so, there must be at least an arousal related to the matter and aspect of the covenant itself, and this is only through the connection of Knesses Yisrael from below to the aspect of the essential will as well, which is called the simple will that is above reason and intellect.

And it is the aspect of love “with all your might” (בְּכָל מְאֹדָה) which is infinite, such that the vessels of the intellect and heart cannot contain it at all, since it is only the very essential and absolute will as it is in essence, not through contemplation at all, as is known.

והענין הוא כמבואר למעלה שבחינת הרצון להתפעל במדות צריך לעשותו מלמעלה והוא בחינת בעל הרצון הפשוט העצמי שבעצמות המאציל, וכשנמשך משם בחינת רצון למדות דאצילות נקרא רצונו של מקום שחפץ ורוצה במקום העליון שנקרא מקומו של עולם כו' ודל"ק

וישראל הם העושים רצון וחפץ זה שנקרא רש"ם דהינו שממשיכים אותו מעצם הרצון הפשוט שימשך חפץ ורצון זה במדות, וכמו שאנחנו אומרים יהי רצון מלפניך שיכבשו רחמיך כו' לפי שישראל עלו במחשבה וברצון הפשוט הנ"ל בבחינת כריתת ברית על-כן נאמר על רצונו הפשוט לחידש הרצון במדות מעצם הרצון הפשוט על-ידי העלאת מ"ן ד' ישראל דוקא כנ"ל בענין זכור רחמיך וחסדיך כו' וכן בי"ג מדות הרחמים וכהאי גוונא ודל"ק

אף הנה יש בזה ב' מדרגות, הא' מצד בחינת העלאת מ"ן ד' ישראל מטעם בחינת כריתת ברית שעלו במחשבה כו' כנ"ל, שעל-ידי זה נזכר מעצמו ומאליו בלי אתערותא דלתתא באוהבה ויראה, כדל

אף על כל פנים צריך להתעוררות על ענין ובחינת כריתת ברית עכ"פ ואין זה רק על-ידי התקשרות דכנסת ישראל מלמטה בבחינת הרצון העצמי גם-כן, שנקרא רצון הפשוט שלמעלה מן השכל והטעם

והוא בחינת אהבת בכול מאד בלי גבול שלא יכילנו כלי המוח והלב כלל להיותו רק בבחינת רצון הפשוט ועצמי לאמיתו כמו שהוא בעצם דוקא ולא מצד התבוננות כלל כידוע

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחד

And through this, they arouse Above also to the level of the supreme simple will that is from the essence — the supreme “with all your might” — in the aspect of Ein Sof (the Infinite), as above. This is what is called remembrance and visitation, to revisit anew the simple will due to the aspect of the covenant, as explained above.

And the second is the aspect of the elevation of feminine waters by Israel through the remembrance of their service in love and awe, through contemplation, until they reach the love “with all your heart” and “with all your soul.”

Now, these two loves are, after all, limited in the aspect of light and vessel, called “Inner Light” (or pnimi), meaning the mind and heart can contain and hold them, as is known.

Therefore, how can it be that from this elevation of feminine waters one could make it into a crown and diadem that surrounds the head — an encompassing light? Since they are in the category of inner light, how can they become the creators of the Will of the Omnipresent?

However, behold, we see that every elevation of feminine waters (Mayin Nukvin), even when it is based on intellect and reasoning, nonetheless arouses the desire of the giver to want to give and do good to the recipient—just like a cow wants to nurse when the calf wants to suckle, as explained above.

For through this, a desire is drawn into the giver to desire the recipient. (And from this desire—to desire the recipient—automatically follows the will to bestow, as explained above.)

The idea is that even though this creates a crown (Kesser) for the recipient, it only stems from the “third of Tiferes” in the giver, because it is drawn only in proportion to the elevation of the feminine waters by the recipient—based on the understanding and reasoning in his desire to receive, or to attach and connect.

ועל־ידי־זוה מעוררים למעלה גם־כן לבחינת הרצון הפשוט העליון שמצד העצם בחינת מאד העליון בבחינת אי־סוף ממש כנ"ל, והוא הנקרא זכירה ופקידה לפקוד מחדש לרצון הפשוט מטעם בחינת כריתת ברית כנ"ל ודו"ל

והב' בחינת העלאת מ"ן דישראל מצד זכרון טוב עבודתם באהבה ויראה בהתבוננות עד שמגיעים ל'לאהבה דבכל לבבך ובכל נפשך כו

ששתי האהבות האלה הן מגבלות עכ"פ בבחינת אור וכלי שנקרא אור פנימי דהינו שהמוח והלב, מכילים ומחזיקים כו' כפידוע

ועל־כן היאך יוכל להיות מהעלאת מ"ן זו לעשות לבחינת כתר ועטרה המספית על־גבי הראש בחינת מקיף מאחר שהן בבחינת אור פנימי והיאך יוכלו להיות עושין רצונו של מקום על־ידי־זוה כו

אף הנה אנו רואים שכל העלאת מ"ן גם שהוא מצד השכל והטעם מ"מ מעורר רצון המשפיע שיחפץ להשפיע ולהיטיב למקבל כמו הפרה שרוצה להניק באשר העגל רוצה לינק כנ"ל

מפני שעל־ידי־זוה נמשך בחינת החפץ במשפיע לחפץ במקבל כו' (ומחפץ זה שחפץ במקבל ממילא נמשך הרצון להשפיע כנ"ל

הענין הוא דגם שנעשה בחינת כתר למקבל כנ"ל אין זה רק מבחינת שלישי תפארת שבעליון כו' להיותו נמשך רק לפי ערך העלאת מ"ן דמקבל לפי ההשגה והטעם שברצונו לקבל או להידבק ולהתקשר כו

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחד

So too, the measure of the arousal of the desire and will of the giver to desire and cling to the recipient and bestow to him is also in measure and proportion. But this has no comparison at all to the drawing down of the essential simple will of the giver into the recipient, which is from the absolute essence of His being, and this stems from the connection of the essential will of the recipient which is above intellect and reason.

This is through the love of “with all your might” (בְּכָל מְאֹדָה), which has no limit or boundary at all and is called the supernal “me’od” (very much), and is the true essential will, like it is in His very Essence—not through any contemplation at all.

(This is called “Kesser within Kesser,” as mentioned in the context of the two crowns—“we will do” and “we will hear”—as explained above.)

And this is never interrupted, even when the recipient is completely unworthy—deserving even of punishment and distance—nonetheless, the light of this simple will is never cut off, since it is of the essence, and anything of the essence never changes or ceases.

As it is written, “I have not rejected them nor abhorred them to destroy My covenant with them,” because it is an eternal covenant, for the reason stated above. (Whereas the feminine waters aroused through the service of “with all your heart,” etc., do cease from time to time.)

And since it says “they make His will,” it means they make His will into a will—as explained above. And this must be from the level of the covenant, which is the level of the essential simple will from which all desires are made, and is called Reusa d’Reusain (desire of desires) of Kesser Elyon, etc., and this is sufficient for the understanding.

(And the root of the matter of the difference between these two types of elevation of mayin nukvin (feminine waters), which each produce a crown, except that one produces a crown within a crown, etc.,

כָּד נִמְשָׁךְ עֶרֶךְ הַמְשָׁכַת הַחֶפֶץ וְרָצוֹן דְּמִשְׁפִּיעַ לַחֲפוּץ וְלִהְדָּבֵק בְּמִקְבָּל וּלְהִשְׁפִּיעַ לוֹ כּו' שֶׁהוּא בְּמִדָּה וְשִׁעוּר, אֲבָל אֵין לָזֶה עֶרֶךְ כָּלֵל לְגַבִּי בְּחִינַת הַמְשָׁכַת הָרָצוֹן הַפְּשׁוּט הַעֲצָמִי דְּמִשְׁפִּיעַ בְּמִקְבָּל מִצַּד אֲמִיתַת עֲצָמוֹתוֹ שֶׁהוּא מִצַּד הַתְקַשְׁרוֹת עֲצָמוֹת רָצוֹן הַמִּקְבָּל, שְׁלֵמָעֲלָה מִן הַטַּעַם כַּנ"ל

זֶהוּ עַל־יְדֵי אֲהֲבַת בְּכָל מְאֹדָה כּו' שֶׁאֵין לָזֶה שִׁעוּר וּגְבוּל כָּלֵל וְנִקְרָא מְאֹד הַעֲלִיּוֹן כַּנ"ל, וְהוּא בְּחִינַת כֶּתֶר הָאֲמִיתִי שֶׁהוּא בְּבְחִינַת מְקִיף לְמִקְיָף

וְנִקְרָא כֶּתֶר שְׁבִכְתֶּר וְכַמִּשׁ"כ בְּעֵנִין ב' כֶּתִּירִים), (דְּנִעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע וְכַנ"ל וְדו"ל

וְאֵינוֹ נִפְסָק לְעוֹלָם גַּם כְּשֶׁאֵין הַמִּקְבָּל רְאוּי כָּלֵל אֲדָרְבָּא רְאוּי לְעוֹנֵשׁ וּלְרִיחּוֹק יְתוּרָה כּו', מ"מ לֹא יוֹפֵסֵק אִוֵּר הָרָצוֹן הַפְּשׁוּט הַזֶּה מֵאַחֵר שֶׁהוּא בְּבְחִינַת עֲצָמִיּוֹת

וְכָל בְּחִינַת עֲצָמִיּוֹת אֵין בּוֹ שְׁנוּי וְהַפֵּסֵק לְעוֹלָם וְכַמִּשׁ"כ לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעֻלָּתִים לְהַפֵּר בְּרִיתִי אוֹתָם כִּי בְּרִית עוֹלָם הוּא מִטַּעַם הַנ"ל (מִשְׁאַ"כ עַל־יְדֵי הַעֲלָאָת מ"ן דְּעַל־יְדֵי עֲבוּדַת בְּכָל לְבָבָה כּו' (נִפְסָק לְפָרָקִים כּו'.

וּמֵאַחֵר שֶׁאֲמַר לְשׁוֹן "עוֹשִׂין רָצוֹנוֹ" הָרִי עוֹשִׂין רָצוֹנוֹ לְרָצוֹן כַּנ"ל וְהָרִי בְּהִקְרָח שֶׁהוּא מִצַּד בְּחִינַת בְּרִיתַת בְּרִית שֶׁהוּא בְּבְחִינַת עֲצָם הָרָצוֹן פְּשׁוּט שְׁמִשָּׁם עוֹשִׂין כָּל רָצוֹן וְנִקְרָא רְעוּתָא דְּרְעוּתִין דְּכִתְרָעַל כּו' וְדו"ל

וּשְׂרַשׁ עֵינֵן הַהִפְרָשׁ בֵּין ב' מִינֵי הַעֲלָאָת מ"נ הַלְלוּ) שְׁעוֹשִׂין בְּחִי' כֶּתֶר רַק שׁוֹה עוֹשֶׂה בְּחִי' כֶּתֶר שְׁבִכְתֶּר, כּו'

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחד

this can be understood in another way, namely, as it is known and explained elsewhere that the level of Kesser (Crown) includes two levels, namely Atik Yomin (A.Y.) and Arich Anpin (A.A.), and the level of Atik Yomin is considered the end of the Infinite World, while Arich Anpin is the root of the emanated ones, etc.

And the explanation of the matter is known—that it is the level of pleasure and will. For will is the level of the external expansion that is drawn toward that which one wants, etc.,

and pleasure is the inner dimension of that will—for why does one desire and get drawn toward that thing? It is because one finds pleasure in that thing, etc.

And the pleasure remains hidden within his essence, whereas the will comes into revealed externality and is visible to all eyes, etc.

However, when the pleasure in that thing ceases or is nullified, automatically the will is nullified and he no longer wants that thing at all.

And generally the will and pleasure are united, and they are like two equal halves, since without pleasure, will has no expansion, etc.,

and when they are joined together, they become one thing. And since pleasure is the beginning and the inwardness, therefore it is called the upper half of Kesser in general,

and the will that spreads afterward is called the lower half in it, etc. And the upper half, which is pleasure, is included and hidden in the essence and not revealed below or in the thing that is desired,

whereas the lower half, which is the expanded will, etc., is revealed and clings to the object upon which the will rests, and is visible to all, etc.

And from the illumination of this revealed will in a certain matter, like in his student and the like, then the student can awaken this will anew, since it already illuminated in him,

ה"ז יובן ע"ד אחר והוא בהיות ידוע ומבואר במ"א שבחי' הכתר הוא כולל ב' מדריגות והוא בחי' ע"י וא"א ובחי' ע"י נחשב מסוף עולם הא"ס ובחי' א"א 'הוא שורש לנאצלים כו

וביאור הדברים ידוע שזהו בחי' התענוג והרצון שהרצון הוא בחי' התפשטות חיצונית הנמשכת לדבר ההוא שרוצה בו כו

והתענוג הוא בחי' הפנימית של אותו הרצון דמפני מה הוא רוצה ונמשך לדבר ההוא הרי הוא מפני 'שמתענג באותו הדבר כו

והתענוג נשאר בהעלם עצמותו והרצון הוא בא 'בגילוי חיצוניות שנראה לעין כל כו

אבל בהעדר וביטול התענוג מאותו הדבר ממילא יתבטל הרצון ולא ירצה בדבר ההוא כלל וד"ל

וע"פ הרוב מתאחדים הרצון והתענוג והן כמו ב' חצאין שווין מאחר שבלתי התענוג אין לרצון 'התפשטות כו

ובחיבורן הוא נעשה דבר א', ולהיות שהתענוג הוא הראשית והפנימי ע"כ נק' הוא בחי' חצי העליון שבכתר בכלל

ובחי' הרצון המתפשט אח"כ הוא בחי' חצי התחתון שבו כו', ובחי' החצי העליון שהוא התענוג נכלל ונתעלם בעצמותו ולא נגלה למטה לזולתו או בדבר שרוצה בו

אבל בחי' חצי התחתון שהוא בחי' הרצון המתפשט כו' הוא בא בגילוי ונדבק בדבר שהרצון חל בו 'נגלה לעין כל כו

ומצד הארת גילוי הרצון בדבר מה כמו בתלמידו וכה"ג הנה יוכל התלמיד לעורר רצון זה מחדש מאחר שכבר האיר בו

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחז

and this is through the student's own arousal of will toward the master, which is also revealed and drawn, just that it is drawn from below to above, as "spirit evokes spirit and draws spirit," etc.

But the pleasure within the will that remained hidden in the essence of the mashpia (influencer) — this the student cannot awaken at all, since it never shone in him, for it remained hidden in the essence of the mashpia.

(The analogy from this will be understood above concerning the two types of elevations of mayin nukvin (feminine waters), which both produce the level of the supernal Kesser, which is the level of the Supernal Will.

However, through the elevation of mayin nukvin that comes from the level of will within Chochmah (wisdom), it creates the lower half of the supernal Kesser, which is the level of Arich Anpin—the root of the emanated ones—since it already radiated within the emanated ones.

From this level, it is possible to effect something from below, as in "they shall give You a crown," etc.

But the level of Atik Yomin, which is the supernal pleasure within the Will that is included in the Essence of the Emanator and is utterly removed into the Supernal Days of Atzilus—like "the one who transfers mountains," etc.—

this cannot be elicited from below, for it is the upper half of Kesser, which is included in the Essence and is called "Kesser within Kesser" in relation to the emanated beings.

Only through the elevation of mayin nukvin of "*b'chol me'odecha*" (with all your might) specifically—which comes from the level of the covenant (bris) between the mashpia and the mekabel at the level of the Essence of Will—

then it is possible to reach even this upper half called "Kesser within Kesser," which is the level of Atik Yomin,

since it is considered the end of the Infinite World—being the "delights of the King" in His very Essence—what is called the simple pleasure in the internal vessels, etc., as explained elsewhere.

והוא ע"י התעוררות רצון התלמיד אליו שהוא ג"כ בגילוי והמשכה רק שנמשך אליו מלמטה למעלה כי 'רוח אייתי רוח ואמשיך רוח כו

אבל בחי' התענוג שברצון שנשאר בהעלם עצמות המשפיע זה לא יוכל התלמיד לעורר כלל מפני שלא האיר בו מעולם כי נשאר בהעלם עצמות המשפיע

הנמשל מזה יובן למעלה בשני מיני העלאות מ"ן) שעושים שניהם בחינת קטר העליון שהוא בחינת רצון העליון

אבל על-ידי העלאת מ"ן מצד הרצון שבחכמה נעשה חציו התחתון שבקטר עליון שהוא בחינת א"א שרש לנאצלים שקבר האיר בנאצלים כו'

שמזה יוכל לעשות מלמטה וכמו "קטר יתנו לך" כו'

אבל בחינת עתיק יומין שהוא התענוג העליון שבכרצון שנקלל בעצמות המאציל ונעתק ביומין עילאין דאצילות לגמרי כו' כמו "המעתיק הרים" כו'

זה לא יוכלו לעשות מלמטה כי זהו בחינת חציו העליון שבקטר שנקלל בעצם והוא בחינת קטר שבקטר לגבי הנאצלים כו'

אך ורק על-ידי בחינת העלאת מ"ן ד"בכל מאדך" דוקא שהוא מצד בחינת קרית ברית שבין המשפיע והמקבל בבחינת עצמות הרצון דוקא כנ"ל

אזי יוכלו לעשות גם לבחינת חציו העליון הזה שנקרא "קטר שבקטר" שהוא בחינת עתיק יומין

מאחר שנקשר מסוף עולם האין-סוף שהוא בחינת "שעשעי המלך" שבמצמות ממש שנקרא "תענוג הפשוט" באח"פ כו' כמו שכתוב במקום אחר

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחד

And this is the essential idea of a bris (covenant)—which is the division of Kesser into two halves that become connected as one—to be as one simple Will and simple Pleasure truly, as stated above.

And therefore the Jewish people have the power to fulfill the Will of Hashem from the level of the Supernal Pleasure specifically, which is included in the Essence of Pleasure, etc., and this is sufficient explanation.

And behold, through two things the Jewish people fulfill the Will of Hashem, as mentioned above: first, through the aspect of “with all your might” (b’chol me’odecha) love, as explained above.

And likewise, it is the matter of teshuvah (repentance). For behold, the essence of teshuvah is explained in Raaya Mehemna to mean: returning the upper hei (ה) from above downward toward the vav—that is, to be from the level of Tiferes of Imma (Mother), the crown to Ze’er Anpin (Z”A), since the vav is the level of Z”A, as is known.

And the explanation of the matter is known: that the essence of teshuvah is in the heart, and the heart is the level of the middos (emotions), which correspond to Z”A.

And the level of Kesser of Z”A is the inner point of will in the heart, which is higher than the intellect within the middos, and is called *Re’usa d’Liba* (the desire of the heart), which cannot be contained in the vessel of the heart, as explained above.

And this is the level of teshuvah, which is specifically “from the depth of the heart,” as is known.

And therefore, through teshuvah specifically, the level of Kesser of Z”A is created above, as stated.

For through teshuvah in the heart of Kenesses Yisrael (the community of Israel), from below upward, in the point and depth of the heart, they arouse above the level of the upper heart of Z”A.

It results from the level of the upper hei (ה) of Binah. And this is sufficient explanation.

וזהו עיקר ענין פרייתת ברית שהוא בחינת התחלקות הפתר לחצאים שמתקשרים בקשר אחד להיות בבחינת רצון פשוט ותענוג פשוט אחד ממש כנ"ל

ועל-כן בכחות ישראל לעשות רצונו של מקום מצד הענג העליון דוקא שנכלל בעצמות התענוג כו' ודו"ק להיטב

והנה על-ידי שני דברים ישראל עושים רצונו של מקום כנ"ל, הא' על-ידי בחינת אהבת "בכל מאדך" הנ"ל

ויכמו כן הוא ענין התשובה. דהנה עקר ענין התשובה מבואר ברע"א מהימנא שהוא תשוב ה"א עילאה מלמעלה למטה לגבי ו"ו, דהיינו להיות מבחינת תפארת דאמא פתר לז"א כו', שה"ו הוא מבחינת ז"א פידוע

ויביאור הדברים ידוע כי הנה עקר התשובה הוא בלב, והלב הוא בחינת המדות דז"א

ובחינת פתר לז"א הוא בחינת נקודת הרצון הפנימי שבלב שלמעלה מן המוחין שבמדות, ונקרא "רעותא דלבא" שאין הפלי של הלב יכול להכיל אותו כנ"ל

וזהו בחינת התשובה שהיא מעומקא דלבא דוקא פידוע

ועל-כן על-ידי התשובה דוקא נעשה בחינת פתר לז"א למעלה כנ"ל

כי על-ידי התשובה שבלב דכנסת ישראל מלמטה למעלה בבחינת נקודת הלב ועומקו מעוררים למעלה להיות בחינת נקודת הלב העליון דז"א

נעשה מבחינת ה"א עילאה דבינה ודו"ק

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחז

And behold, it is written: "With the crown with which his mother crowned him on the day of his wedding" (Shir HaShirim), which refers to the giving of the Torah.

והנה כתיב "בצטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו" –
במתן תורה כו'

This too was through the self-sacrifice (mesirus nefesh) of Israel at the giving of the Torah, when with each utterance their souls left them.

שהוא גם כן על-ידי מסירת נפש ד'ישראל במתן
תורה שעל כל דיבור פרוה נשמתן כו'

For just as through teshuvah of Kenesses Yisrael the level of Kesser is drawn to Z"A, for the reason mentioned above—

דכמו שעל-ידי תשובה דכנסת ישראל נעשה בחינת
קתר לז"א מטעם הנ"ל

so too, through Torah, when Kenesses Yisrael accepts the yoke of Torah with nullification of their own will—

כן על-ידי התורה דכנסת ישראל שמקבלים על
תורה בבטול רצון עצמי

as they said "We will do" (naaseh), just as it was at the giving of the Torah, when at each utterance [their souls departed]—

כשאמרו "נעשה" כו' כמו שהיה במתן תורה שעל
כל דיבור כו'

through this, the essential Supernal Will, which is above intellect and the mochin within the middos of Z"A, is drawn down in a surrounding manner over the head—

שעל-ידי זה נמשך רצון העליון העצמי שלמעלה מן
הטעם ומוחין שבמדות שבז"א בבחינת מקור על גבי
הראש כו'

as explained above regarding the tip of the hair of Arich Anpin (A"A), which splits into 613 paths at the head of Z"A—

כנ"ל בענין "על קוצא דשערי דאריך אנפין" כו'
שמתפלג לתרי"ג ארתיין ברישא דז"א כו'

this is also the level of Kesser of Z"A, and is called "Crown of Torah."

שהוא בחינת קתר דז"א גם כן ונקרא "קתר תורה"
כו'

And these two things—Torah and Teshuvah—are included in the statement that "Israel does the Will of the Omnipresent,"

וב' הדברים האלה תורה ותשובה הן נכללים במה
שאמר "ישראל עושין רצונו של מקום"

referring to the essential will (atzmius haratzon), as mentioned above—

מבחינת עצמיות הרצון כנ"ל

that it is specifically through Torah and Teshuvah that the simple will is drawn, to become the "Will of the Omnipresent," which is the level of Kesser of Z"A. And this is sufficient explanation.

שעל-ידי תורה ותשובה דוקא נמשך הרצון הפשוט
להיות בבחינת "רצונו של מקום" שהוא בחינת קתר
לז"א כנ"ל ודו"ק

And now we can understand what our Sages said: "When the Jewish people do the will of the Omnipresent, it is said, 'Strangers shall stand and pasture your flocks' (Yeshayahu 61:5); and when they do not do His will, it says, 'You shall gather your grain' (Devarim 11:14)."

ומעתה יש להבין מה שאמרו ז"ל כשישראל עושין
רצונו של מקום אז נאמר "ועמדו זרים ורעו
צאנכם" ובזמן שאין ישראל עושין רצו"ש כתוב
"ואספת דגגה" כו'

For behold, it is written regarding the future: "Kings shall be your caretakers and their princesses your nurses" (Yeshayahu 49:23).

דהנה כתיב לעתיד "ויהיו מלכים אמננה ושרותיהן
מניקותיה" כו'

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחד

It is known that there are two levels: the level of mochin d'yenikah (infantile intellect) and mochin d'gadlus (mature intellect).

להיות ידוע שיש ב' מדרגות בחינת מוחין דיניקה ובחינת מוחין דגדלות

Mochin d'yenikah is the state of constricted intellect, like an infant nursing at his mother's breasts, whose intellect is confined within his emotions to very small matters—utterly minute—

בחינת מוחין דיניקה הוא בחינת קטנות המוחין כמו התינוק שיונק משדי אמו ששכלו מצומצם במדותיו בדברים קטנים מאוד בתכלית הקטנות

until he grows older, like a five- or six-year-old, who no longer needs his mother, since he has now attained mochin d'gadlus—

עד שנגדל בפנים כמו בן ה' וכן ו' שאינו צריך לאמו שיש בו בחינת מוחין דגדלות

the broad intellect to understand and comprehend with sound reasoning in all of his emotions, etc.

שהוא בחינת גדלות המוחין להבין ולהשפיל בטוב טעם בכל מדותיו כו'

Similarly, in the service of Hashem, there is a state of katnus (smallness) and gadlus (greatness).

כמו כן יש בעבודת ה' בחינת קטנות ובחינת גדלות

The state of gadlus is when one's emotions are aroused through contemplation of the Essence of the Infinite One (Ein Sof), beyond the chain of worlds—

בחינת הגדלות הוא ההתפעלות במדות מהתבוננות עצמות אור-אין-סוף שלמעלה מן ההשתלשלות

of Whose greatness there is no searching or end, and this is called mochin d'gadlus.

שלהגדלתו אין חקר כלל כו' ונקרא זה בחינת מוחין דגדלות

The second level is contemplation on the entire order of hishtalshelus—from nothing to something—

והב' הוא התבוננות בסדרי כל ההשתלשלות מאין ליש

from the beginning of all levels within the Essence of the Emanator down to the very end of all levels, etc.

מראש כל דרגין שבעצמות המאציל עד סוף כל דרגין כו'

And since there is absolutely no comparison between the Hishtalshelus of the Kav and the Essence (Atzmus), as is known—

ולהיות שאין ערוף כלל להשתלשלות דקו כו' לגבי העצמות כידוע

therefore, the emotional arousal that comes from such contemplation is called mochin d'katnus—small-minded intellect—

על כן נקראת התפעלות המדות שמהתבוננות זאת בשם מוחין דקטנות

like a child who becomes excited over trivial things, etc., and this is sufficient for understanding.

כמו התינוק שמתפעל מדבר קטן כו' ודו"ק להבין

Now, the primary difference between them is that mochin d'gadlus is above the level of the 288 sparks refined through Chochmah,

והנה עקר ההפרש ביניהם הוא אשר בבחינת מוחין דגדלות הוא למעלה מבחינת הפרורים דרפ"ח שבחכמה אתברירו

because its focus is on bitul of the “something” to the “nothing” through contemplation of the Essence, which is beyond Hishtalshelus—

להיות בטול היש לאין כידוע מאחר שהתבוננות בעצמות דוקא שלמעלה מהשתלשלות דאין ליש כו'

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחז

where everything is absolutely insignificant—

דכלא חשיב ממש כו'

just as a person of great intellect cannot confine himself to trivial matters that children play with, etc.

כמו עד דמי שאי אפשר לבעל שכל גדול לצמצם עצמו בדברים פחותי הערך שהתינוק משחק בהם כו'

(As it is said: “In the future, He will make a keinigah [mock battle],” and as explained elsewhere on the verse, “He laughed,” etc., and this is sufficient for understanding.)

כמו שאמרו דלעתיד יעשה קניגא כו' וכמו שכתוב (במקום אחר בפירוש “צחוק עשה” כו' ודו"ק להבין)

But the level of mochin d'yenikah is that which refines the 288 sparks through Chochmah—

אכל בחינת מוחין דיניקה הוא אשר בתחמה אתפרידו

it descends to clarify and separate the good from the evil.

שיורד לברר בירורים להפריד הרע מן הטוב כו'

For the entire essence of the shattering (sheviras ha-keilim) was only due to the state of smallness—limited vessels.

להיות כי כל עיקר השבירה הוא רק מבחינת הקטנות שהוא קטנות הכלים כו'

And in order to repair and elevate them, it must also be from the state of smallness,

וכדי לתקנם ולהעלותם גם כן הוא בחינת הקטנות

as explained elsewhere regarding the birurim: this resembles a lowly task, like cooking a pot for one's master—

כמו שכתוב במקום אחר בענין הבירורים שזהו כמו עבודה נכרית ושפלה כמו בשול קדרה לרבו

he must clothe himself in the lowest garments appropriate to the degraded task.

שמחלפש בלבושים פחותים ביותר בערך פחיתות המלאכה כו'

And this is the meaning of the verse: “Who is this who comes from Edom, with reddened garments,” etc.—the Shechinah was revealed with them in Edom.

וזהו שכתוב “מי זה בא מאדום חמוץ בגדים” כו' דגלו לאדום שכינה עמהם

And this refers to the birurim of all the exiles, whose primary labor is to refine the sparks of nogah through Torah, prayer, and mitzvos.

וזהו בחינת הבירורים דכל הגלויות שעיקר העבודה שם אינו רק לברר בירורי נוגה על ידי תורה תפלה ומצוות

And this is the meaning of the verse: “You shall gather your grain”—this refers to Torah study.

וזהו שנאמר “ואספת דגנה” זה תלמוד כו'

Just as the gathering of grain in the physical sense is through the refinements of the 39 labors—plowing, sowing, etc.—and this is sufficient for understanding.

כמו האספת דגן בגשמיות שהוא על-ידי הבירורים דל"ט מלאכות חורש וזרע כו' ודו"ק להבין

And this too is [the meaning of the verse] “And I will give grass in your field”—meaning, “in your field” refers to the supernal field, the level of the “orchard of apples,” “the field which G-d has blessed,” etc.,

וזהו גם-כן “ונתתי עשב בשדה” פירוש בשדה בחינת שדה העליונה בחינת חקלי תפוחים שדה אשר ברכו ה' כו'

and this refers to the souls of Israel, who are called “produce and grain,” as it is written, “The first of His produce,” etc.

והן נשמות ישראל שנקראו פרי ותבואה בכתוב “ראשית תבואתו” כו'

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחז

However, in the field there are also “sefichim” (spontaneous growths), which are the waste of the earth that grow on their own without sowing—

אכל יש בשדה גספון ספחים שהן בחינת פסולת הארץ שצומחים מעצמן בלי זריעה

and these too are a type of “grass of the field,” as it is written, “He causes grass to sprout,” etc.

והוא גספון בחינת עשב השדה כמו שכתוב “מצמיח חציר” כו'

And from this comes the root of the souls of converts, who are drawn and cleave to Israel,

ומנה שרש נשמות הגרים שנלוים ומתדבקים בישראל

as it is written, “And they shall be joined to the House of Jacob,” like the spontaneous growths of the field, etc.

כמו שכתוב “ונספחו על בית יעקב” כמו ספחי השדה כו'

And this is [the meaning of] “I will give grass in your field”—to refine the sparks of the souls of the converts from the seventy ministering princes of nogah.

וזהו “ונתתי עשב בשדה” לברר ניצוצות נשמות הגרים מע”ש שרים דנוגה

And this is through the Name Ayin-Beis (ע"ב) of Chochmah, through which all refinement takes place,

והוא על-ידי שם ע"ב דחכמה שבחכמה אתביריו

as it is written, “For a father of a multitude [Av Hamon]...” etc.

כמו שכתוב “כי אב המון” כו'

And this is the meaning of “grass” (עשב)—it is the Name Ayin-Beis (ע"ב), etc.

וזהו עשב שם ע"ב כו'

And likewise, “And you shall gather your grain”—this refers to a higher refinement in the fruit and grain of the supernal field, etc.

וכן “ואספת דגנה” ברור עליון יותר בפרי ותבואה שדה העליונה כו'

However, all of this is in the state of smallness, for the level of refinement is in the level of smallness within Chochmah, for it is called “eating,” as it is written, “And you shall eat,” etc.

אכל כל זה הוא בחינת הקטנות שהרי בחינת הברור הוא בבחינת הקטנות שבחכמה שהרי נקרא אכילה כמו שכתוב “ואכלת” כו'

But the level of “mohin de-gadlus” (expanded intellect) is higher than these refinements.

אכל בחינת מוחין דגדלות הוא למעלה מבחינת הברורים האלה.

And this will be specifically in the future, when all the sparks from the seventy ministers of nogah will be refined,

וזהו לעתיד דוקא שיבררו כל הניצוצות מע”ש שרים דנוגה כמו שכתוב “ונקהרו אליו” כו' הגוים כו'

as it is written, “Then I will transform the nations into a clear language,” etc.

“אז אהפך אל עמים שפה ברורה” כו'

And the Jewish people will no longer need to engage at all in the service of refinement,

ולא יהיו ישראל צריכים לעבוד כלל בעבודת הברורים

but rather, “strangers shall stand and pasture your flocks”—meaning that the nations of the world, who will already have been refined in the future,

אלא “ויעמדו זרים ורעו צאנכם” פירוש שאומות העולם שבררו יבררו לעתיד

they will be the ones performing the work of refinement,

יהיו הם העובדים בבחינת הברורים

Mitteler Rebbe
Parshas Eikev
להבין ענין דלי"ת רבתיא דאחרי

which will be a refinement after refinement, etc.	שְׁזֵהוּ לְהִיּוֹת בְּחִינַת בִּירור אַחַר בִּירור כו'
But Israel will no longer do this work,	אַבְל יִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲבֹדוּ עוֹד עֲבֹדָה זֹו
because then they will be in the state of expanded intellect, which is above the level of refinement in Chochmah,	לְהִיּוֹת שָׁהֶם אַז בְּבְחִינַת מוֹחִין דְּגָדְלוֹת שְׁלִמְעָלָה מִבְּחִינַת הַבִּירור שְׁבִיחַתָּהּ
rather, only to delight in G-d, in the essence of the Emanator, which is above the world of Hishtalshelus, without any labor at all—and this is sufficient for understanding.	כִּי אִם רַק לְהִתְעַנֵּג עַל ה' בְּבְחִינַת עֲצָמוֹת הַמַּאֲצִיל שְׁלִמְעָלָה מִן הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת בְּלִי עֲבֹדָת מְלָאכָה כָּלֵל וְדו"ק לְהַבִּין
And this is [the meaning of] “and your princesses shall be your nursing ones”—	וְזֵהוּ “וְשָׂרִיד מְנִיקוֹתֶיךָ”
that even the seventy ministers of nogah, even though they will have been refined in the future,	שְׁעִשׁ שָׂרִיד דְּנוֹגָה גַּם שְׂרִידוֹ לְאַחַר הַבִּירור לְעֵתִיד
nevertheless, they will still be in the state of “mohin d’yanika” (intellect of suckling), mentioned earlier,	מִכָּל־מְקוֹם עֲדִין יִהְיוּ בְּבְחִינַת מוֹחִין דִּינִיקָא הַנִּזְכָּר
doing the work of refinement—refining refinement after refinement, etc.—	לַעֲשׂוֹת עֲבֹדָת הַבִּירוּרִים לְכָרַר בִּירור אַחַר בִּירור כו'
which Israel is doing now. But Israel will not perform this work of smallness.	מֵה שְׂיִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים עַכְשָׁו אַבְל יִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲבֹדוּ עֲבֹדָת קִטְנוּת זֹו
And this is [the meaning of] “and your ministers will be your nurses”—in the state of intellect of suckling.	וְזֵהוּ “וְשָׂרִיד יִהְיוּ מְנִיקוֹתֶיךָ” בְּבְחִינַת מוֹחִין דִּינִיקָא
(And what it says, “your nurses”—which implies that the suckling and smallness in Israel are the ones who nurse—	וּמֵה שְׁכָתוֹב “מְנִיקוֹתֶיךָ” דְּמַשְׁמַע לְבְּחִינַת הִינִיקָה וְהַקְטָנוּת שְׁבִיחַתָּהּ
meaning that from them comes the expansion—the intellect of suckling in Israel—	הֵן הַמְנִיקוֹת דְּהִנּוּ שְׂרִידָה מֵהֶם הַגָּדְלוֹת מוֹחִין דִּינִיקָא שְׁבִיחַתָּהּ
which comes through the refinement of the ministers that are drawn... and this is sufficient for understanding.)	מִצַּד הַבִּירוּרִים שְׁנִבְרְרוּ הַשָּׂרִידִים שְׁד"ם נֶעֱכָר כו' (וְדו"ק לְהַבִּין)
And this is what our Sages of blessed memory said—that when the Jewish people do the will of their Maker, then “strangers shall stand [and pasture your flocks],” etc.	וְזֵהוּ שְׂאֲמָרוּ רַז"ל שְׁפָאֲשֵׁר יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם אַז “וַעֲמְדוּ זָרִים” כו'
For when they do the will of their Maker, they are cleaving to the essence of the simple will within the essence of the Infinite One Himself.	דְּכָאֲשֵׁר עוֹשִׂין רַש"מ דְּבוּקִים הֵם בְּעֲצָמוֹת הַרְצוֹן הַפְּשׁוּט שְׁבִיחַתָּהּ אֵין־סוֹף מְמֹשֶׁ
Then they are above the level of the refinements of the 288 sparks, etc.,	אַז הֵן לְמַעְלָה מִבְּחִינַת הַבִּירוּרִים דְּרַפ"ח כו'
because this is higher than the level of “shattering and rectification,” etc., as explained above.	כִּי הוּא לְמַעְלָה מִבְּחִינַת הַשְׁבִּירָה וְהִתְיָקוֹן כו' כַּנִּזְכָּר

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

להבין ענין דלי"ת רבתי דאחז

However, when the Jewish people do not do the will of their Maker and are not cleaving upward—

אבל כשאין ישראל עושין רש"מ ואינם דבוקים למעלה מעלה

then they descend downward to refine the refinements that are in the state of smallness, as explained above.

אז יורדים למטה לברר בירורים שבבחינת הקטנות בפ"ל

And then it is said, "And you shall gather your grain," etc., and "I will give grass," etc.—

ואז נאמר "ואספת דגנד" כו' "ונתתי עשב" כו'

that they refine it themselves—which is what is refined through Chochmah, as mentioned above, and this is sufficient for understanding.

שמבררים בעצמם שהוא מה שבהכמה אתברירו בפ"ל ודו"ק

(However, at first glance, the refinement of Tohu and Tikun is called "doing the will of their Maker," as mentioned above.

אבל לכאורה בחינת הברירה דתהו ותקון נקרא עושין רצונו של מקום בפ"ל

And if so, then specifically when they do the will of their Maker it should say "And you shall gather," etc.

ואם כן דוקא כשעושין רש"מ נאמר "ואספת" כו'

But behold, it is explained that Torah and Teshuvah alone are called "the will of their Maker,"

אבל הרי מבואר דתורה ותשובה לבד נקרא רש"מ

because of the level of "covenant," whose root is from the essence of the simple will.

מצד בחינת כריתת ברית אשרשם מעצם הרצון הפשוט

And if so, [this aligns with] what they said—that Torah and Teshuvah preceded the world,

ואם כן אמרו דתורה ותשובה קדמה לעולם

unlike the mitzvos, which are only now in order to refine the seventy ministers—to separate the good from the evil, etc.

משאין כן המצוות שהן רק עכשיו לברר לע' שרים להפריד הטוב מן הרע כו'

And in the future, the tree of good and evil will be removed, etc.

ולעתיד אילנא דטוב ורע יתעבר כו'

Therefore, there is an opinion that the mitzvos will be nullified in the future—

על כן יש מאן דאמר דמצוות בטילן לעתיד

but not the Torah, because the root of the Torah is in the level of the Essence,

אבל לא התורה משום דשרש התורה בבחינת העצם

which is called "the Crown of Torah," before it came into revelation through the mitzvos in speech and action, etc.

שנקרא כתר תורה טרם באה לגלוי במצוות בפה ומעשה כו'

(And what is written, "And your kings shall be your foster-fathers," etc., implies that Torah and mitzvos too will only be in a nursing state—

ומה שכתוב "והיו מלכיה אמונים" כו' משמע דתורה ומצוות גם כן יהיו רק "ינקותים")

for it is known that regarding Torah it is said, "By me kings reign," etc.,

כידוע דבתורה נאמר "בי מלכים ימלכו" כו'

and this is [the meaning of] "princes"—Abba and Imma—as it says, "A well dug by princes," etc.,

וזהו שרים או"א כמו שכתוב "באר חפרוה שרים" כו'

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

לְהַבִּין עֵינֵינוּ דְּלִי"ת רַבְתָּא דְּאַחַד

and as it says, “I trained Ephraim, I took them on My arms”—like a dwarf upon a giant—and this is sufficient for understanding.)

וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב “אֶנְכִי תַרְגְּלֹתִי לְאַפְרַיִם קָחֵם עַל
(.זְרוּעֹתַי” כְּנֶגֶד עַל גְּבִי הָעֵצֶק וְדו"ק לְהַבִּין

[NOTE Summary

The discourse begins by analyzing the large letter *Daled* in the word *Echad*, symbolizing the elevation of Malchus (sovereignty) as it emerges from the lower concealment of the back of Imma (Bina) and becomes a source of revelation. This corresponds to the spiritual function of Leah, representing hidden divine speech. The verse “מִכְשָׁרֵי אֶחָדָה אֵלּוּקָה” is interpreted to mean that the human form—particularly its mind and heart—reflects the Divine system of inner and outer will. The intellect serves the emotions, which in turn are channels for divine expression.

The discourse distinguishes between two major forms of spiritual arousal from below (*isarusa d'le'tata*) that elicit Divine Will (*Ratzon Elyon*):

1. The first is rooted in the essential connection of souls to G-d's infinite will. This corresponds to the idea that the Jewish people were “thought of” before creation and forged a *bris* (covenant) that transcends intellect. Here, even without active meditation, G-d “remembers” the soul's essence.
2. The second level involves emotional and intellectual engagement—through awe and love derived from deep contemplation. These are called “or pnimi” (inner light), since the mind and heart serve as vessels for G-dly light. However, since they are limited, they cannot elicit the *makif* (surrounding light) of Kesser unless connected to a higher, boundless force.

To bridge these two, the discourse explains how *mesirus nefesh* (self-sacrifice) rooted in *b'chol me'odecha* (love beyond limits) activates the deepest Divine desire—Kesser Sheb'Kesser. This is described as “Zechirah” and “Pekidah” (Divine remembering) in its highest form, beyond even spiritual contemplation. It is accessible through sincere covenantal attachment that transcends understanding.

These two modes of arousal also correspond to two levels of Divine Crown (*Kesser*):

- The lower half, represented by Arich Anpin (external will), can be elicited by contemplation and service.
- The upper half, Atik Yomin (pure delight, or internal will), cannot be drawn down unless the soul itself taps into its own essential root in Divine delight, which occurs through the deepest love and *mesirus nefesh*.

The Mitteler Rebbe also elaborates on how *teshuvah* reaches the level of “Kesser to Ze'er Anpin” through the depth of the heart (*ra'usa d'liba*), and how this is reflected in the reshaping of the *heh* of Hashem's name back

Mitteler Rebbe

Parshas Eikev

לְהַבִּין עֵינֵינוּ דְּלִי"ת רַבְתָּא דְּאַתָּה

to its supernal state. This transformation reflects the process of inner change and realignment with the essential Divine Will. He connects this to the revelation at Mount Sinai—"נעשה ונשמע"—where the Jews experienced soul-nullification and drew down Divine Will as a crown (*atarah*) on the head of Ze'er Anpin.

Finally, the Rebbe reveals that in the time to come, when Israel fully does the will of G-d from the level of Kesser, all forms of spiritual service involving *birurim* (refinements of sparks through toil) will no longer be necessary. Instead, the nations of the world will take over this work as subordinates, while Israel will bask in the pure delight of *Atik*, engaging only in *oneg* (delight) and spiritual elevation. This is the meaning of "וְעָמְדוּ וְזָרִים יִרְעוּ צֹאנֶיכֶם", with the nations serving as spiritual shepherds in place of Israel's former toil.

Practical Takeaway

True connection to G-d is not limited to our understanding or even emotional experience—it lies in our essential bond with Him as His children, bound by an eternal covenant. Even when our minds are dull or our hearts unmoved, we can still arouse the deepest Divine Will through sincere surrender, commitment, and willingness to serve beyond comprehension. In times of Teshuvah or when striving to live with Torah at the center, the depth of our desire—not merely its form—can transform our relationship with G-d and elevate all creation.

Chassidic Story

In the year 5580 (1820), while the Mitteler Rebbe was delivering a discourse on *Kesser Elyon* in Lubavitch, a simple chassid named Zalman, a farmer from a nearby village, happened to enter the Rebbe's beis midrash. He was unlearned but deeply pious. That morning, before arriving, he had whispered during *Shema*, "Master of the world, I don't know how to think deep thoughts—but I'm Yours. Take my heart."

When the Rebbe later finished the maamar, he suddenly turned and said: "Sometimes, a whisper from the heart of a farmer draws down more of the Kesser Elyon than pages of learning." The Rebbe then sent a messenger to that chassid's home with wine and a message: "You crowned your King today."

(Source: *Sichos HaMitteler Rebbe*, anecdotes from Chassidim of that era)

END NOTE]